

Imatge del rodatge el 1956 de *L'home que sabia massa*, amb Alfred Hitchcock dirigint Doris Day. Firma Collection Chritophel_Getty

Toni Vall

Hitchcock és... Doris Day

El cinèfil posseeix una estranya forma de percepció segons la qual hi ha actors i actrius que a més de ser ells mateixos són també, en un estrat d'intangible miracle, els directors amb els quals han treballat. Fa uns mesos, en aquest mateix espai dominical, vam parlar de Bruno Ganz i de com la seva impressionant trajectòria era també la robusta realitat de la cinematografia alemanya dels anys setanta i vuitanta. Doncs bé, aquesta setmana ha mort una actriu anomenada Doris Day que va fer moltes pel·lícules, algunes d'elles extremadament populars, comèdies encantadores, uns quants musicals i també *westerns* lleugers que han quedat al subconscient col·lectiu i que van obrar la fabulosa tasca de portar milions de persones al cinema. Poca broma i poques bromes amb Doris Day.

Les seves comèdies amb Rock Hudson són molt més que innocents i insípidos entreteniments. *Confidències de mitjanit* (1959), per exemple, té un guió fabulós, pura elegància, que dissectiona amb intel·ligència i subtilitat el món de la parella. *Ensenya'm a estimar* (1958) no apareix gairebé mai a les antologies sobre cinema i periodisme i, en canvi, és una

esmolada aproximació a aquest ofici, i amb mirada femenina. Podria enumerar uns quants exemples més, però per a mi, i aquí volia arribar, pensar en Doris Day és pensar en Hitchcock. Que no s'entengui com res semblant a l'anul·lació de la seva carrera anterior i posterior a *L'home que sabia massa* (1956) ni com un exercici d'injusta simplificació o reduccionisme patriarcal o masclista. Doris Day, i qualsevol actor o actriu, és molt més que un, dos o tres dels directors amb qui ha treballat.

El primer que em va venir al cap quan em vaig assabentar de la seva mort va ser l'escena d'aquesta obra mestra en què Day canta alt i fort el seu *Que sera, sera* en una mena de festa organitzada pels segrestadors del seu fill. Ho fa perquè sap que el nen està tancat en una habitació del pis de dalt i que si canta ben fort ell la sentirà i sabrà que la seva mare és a prop seu i ha vingut a salvar-lo. És el moment culminant d'una pel·lícula magnètica com poques dins la llarga i impressionant fil-

mografia de Hitchcock. Això és dir molt, perquè entre el 1951 i el final de la seva obra, el 1976, l'afany prolífic de l'artista va agafar velocitat de creuer i anava a gairebé obra mestra per any.

Hi ha infinits Hitchcocks. El Hitchcock de Cary Grant, el de James Stewart, el de Grace Kelly. Hi ha el Hitchcock britànic i l'americà. I el mut! I el que a principis dels quaranta dirigeix cinema empeltat de la Segona Guerra Mundial. I el *voyeur* de *La finestra indiscreta* (1954) i el que té rampells misògins. El Hitchcock surrealista que treballa amb Dalí a *Recorda* (1945) i el creador total, pletòric, perfecte, impecable de *Perseguit per la mort* (1959) i *Psicosi* (1960). I el cineasta del Teló d'Acer i la Guerra Freda de *Cortina esquincada* (1966) i *Topaz* (1969). El Hitchcock de les rosses. Les seves famoses rosses, sí: Kim Novak, Tippi Hedren, Grace Kelly... i Doris Day, esclar.

El verb *ser* és el verb de les metàfores. Doncs som-hi. Hitchcock és... Doris Day. ●

•
*Poques
bromes.
Va portar
milions de
persones al
cinema*
•